

pozůstalosti přikázáno notáři. Že jedině tento postup jest správným, plyne z dalšího ustanovení téhož článku IX. cit. zákona, kde se stanoví, že, nepedají-li strany po oznámení nebo ve lhůtě, jím soudem prodloužené, písemného projednání pozůstalosti, může soud projednání pozůstalosti přikázati notáři. Poněvadž notář jako soudní komisař se dle cit. zák. ustanovení nezachoval a spisy po učiněném oznámení soudu nevrátil, nýbrž ve věci sám rozhodl, jest usnesení, jím vydané, protizákonné, bylo proto zrušeno a uloženo mu, aby spisy soudu vrátil, aby ten o tom rozhodl, zda oznámení o písemném projednání pozůstalosti se stalo v čas, by lhůtu čtyřnedělní v patrnosti měl a také o návrhu na sepsání inventáře soudem v oznámení učiněném rozhodnouti mohl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu notáře.

Důvody:

Názoru stěžovatelova, v dovolacím rekursu projeveného, nelze sdíleti. Byť i správné bylo, že dle čl. IX. zák. ze dne 1. dubna 1921, čís. 161 sb. z. a n. změnou §§ 28 a 29 čís. pat. ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák. bylo stanoveno, že »provésti pozůstalostní řízení přísluší notářům jako soudním komisařům« a dále »kde jinak v zákonných ustanoveních se jedná o soudu jako úřadu, jenž projednává pozůstalost nebo provádí jednotlivé úkony tohoto řízení, rozumí se tu notář jako soudní komisař«, nelze z toho dovozovati, že tímto ustanovením byla veškerá úřední jednání v řízení pozůstalostním převedena na notáře jako soudní komisaře. Vždyť již z výpčtu jednání, v témže článku třebas jen příkladmo uvedených, vyplývá, že nemělo býti na poměru notáře jako soudního komisaře nic více změněno, než že byl v první řadě k provedení pozůstalostního řízení povolán. Nedožnal zejména změny § 3 cit. pat. ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák., dle něhož mohli notáři jako soudní komisaři býti zmocněni k oněm úkonům řízení nesporného, jež nejsou podmíněny předchozím soudcovským usnesením. Tím bylo jasné vysloveno, »že usnášeti jest se jedině soudu a nikoliv notáři jako soudnímu komisaři«.

Čís. 1268.

Kupitel nenabývá s vlastnictvím věci i práva plynoucího z výpovědi, povolené prodávateli. Prodatel, dávší před prodejem nemovitosti výpověď, může i po prodeji domu vystupovati jako vymáhající věřitel vlastním jménem v zájmu kupitelově. Kupitel může vystupovati jako vymáhající věřitel jen za podmínek § 9 ex. ř.

(Rozh. ze dne 25. října 1921, Rv II 212/21.)

Propachtovatelé dali pachtýřce výpověď dne 22. dubna 1920 a vy-mohli si dne 6. prosince 1920 příkaz ku vyklizení, ač byli před tím (dne 11. září 1920) nemovitost zcizili. Žalobě pachtýřky, by nárok propachtovatelů z výpovědi ze dne 22. dubna 1920 byl prohlášen zaniklým, oba nižší soudy vyhověly, odvolací soud z těchto důvodů: Správným jest názor prvního soudce, že žalovaní, prodávše nemovitost, pozbyli práva žádati o nucené vyklizení nemovitosti na základě výpo-

vědi, kterou proti žalobkyni vymohli, v čase, kdy byli ještě vlastníky nemovitosti. Budiž také poukázáno na § 9 ex. ř., který ustanovuje, jakým způsobem může být vymožen exekucí nárok, plynoucí z exekučního titulu, když nárok tento přešel na osobu jinou. Vzhledem k tomu nebylo třeba zabývat se tvrzeními žalovaných, že oproti svému zástupci ve vlastnictví nemovitosti převzali závazek, odevzdati ji prostu pachtovních práv žalobkyně.

Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvému soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Dovolání, uplatňující dovolací důvody čís. 2 a 4 § 503 c. ř. s. nelze upřít oprávněnosti. Dovolací soud nesdílí právního názoru napadeného rozsudku, že žalovaní prodejem reality o sobě pozbyli práv, plynoucích ze soudní výpovědi ze dne 22. dubna 1920. Prodejem nastal ovšem mezi žalobkyní a kupiteli právní poměr dle § 1120 obč. zák., což však nevylučuje, že žalovaní jsou oprávněni za souhlasu a v zájmu kupitelů vlastním jménem se domáhati exekuce vyklizením na základě soudní výpovědi jim povolené v době, kdy ještě byli vlastníky propachtované nemovitosti. Prodej reality o sobě nezrušuje exekučního titulu prodávatelova, naopak je na vůli dáno smluvním stranám, chce-li vystupovati jako vymáhající věřitel prodávatel vlastním jménem v zájmu kupitelově či tento za předpokladů § 9 ex. ř. a to tím více, jelikož z ustanovení § 442 obč. zák. nelze dovozovati, že kupitel současně s vlastnictvím věci nabývá i práva, plynoucího z výpovědi, povolené prodávateli. Tvrzení žalovaných, že se nevzdali práva, plynoucího z exekučního titulu a že se při prodeji nemovitosti zavázali odevzdati kupitelům realitu prostou pachtovních práv žalobkyně, jsou tedy rozhodná. Jelikož v tomto směru scházejí skutková zjištění a druhá stolice se nezabývala řešením těchto okolností, trpí řízení odvolací vadou ve smyslu čís. 2 § 503 c. ř. s. a bylo proto dle § 510 c. ř. s. zrušiti napadený rozsudek, a poněvadž nelze se obejít bez nového projednání v prvé stolici, i rozsudek prvního soudce.

Čís. 1269.

Pense jest zadržanou částí služebních platů. Soukromý pensista nemůže žádati za zvýšení pensijních požitků z důvodu, že poklesla kupní síla peněz.

(Rozh. ze dne 25. října 1921, Rv II 262/21.)

Žalobce byl lesním inspektorem na panství žalovaného. Otec žalovaného slíbil mu před léty pensi a když žalovaný zdráhal se žalobci po ukončení služebního poměru v r. 1911 slíbenou pensi vypláceti, domáhal se jí žalobce na soudě. Žalobě jeho bylo soudy všech tří stolic vyhověno, posléze býv. vídeňským Nejvyšším soudním dvorem rozsudkem ze dne 24. června 1914 a přiznána mu pense ročních 4000 K. Vzhledem k pokleslé hodnotě peněz za války a po válce domáhal se žalobce zvýšení pense jednak od 1. července 1920 na dále, jednak za dobu minulou, počínajíc 1. červencem 1917. Oba nižší soudy přiznaly mu za dobu